

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Adroddiad i:	Cyngor
Dyddiad:	2 Chwefror 2021
Pwnc / testun:	Ailstrwythuro'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth a'r newidiadau i'r Cyfansoddiad o ganlyniad
Aelod(au) Portffolio:	Y Cynghorydd Richard Dew (<i>Aelod Portffolio ar gyfer Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd</i>) Y Cynghorydd Carwyn Jones (<i>Aelod Portffolio ar gyfer Prosiectau Mawr a Datblygu'r Economi</i>) Y Cynghorydd Dafydd Rhys Thomas (<i>Aelod Portffolio ar gyfer Busnes Corfforaethol</i>)
Cyfarwyddwr / Pennaeth Gwasanaeth:	Annwen Morgan, Prif Weithredwr
Awdur yr adroddiad:	Annwen Morgan, Prif Weithredwr
Aelodau lleol:	Perthnasol i'r holl Aelodau etholedig

A – Argymhelliad / Argymhellion a rheswm / rhesymau**1. CEFNIDIR:**

1.1 Ym mis Mawrth 2020, cymeradwyodd y Cyngor newidiadau i Gyfansoddiad y Cyngor er mwyn adlewyrchu ailstrwythuro mewnol yr uwch dîm rheoli (Uwch Dîm Arweinyddiaeth a Phenaethiaid Gwasanaeth) gan y cyn Brif Weithredwr yn ystod 2019. Roedd y newidiadau hyn yn cynnwys:

- a) Newid i deitlau swyddi a manylebau person ar gyfer aelodau'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth / Penaethiaid Gwasanaeth;
- b) Dileu'r ddwy rôl Prif Weithredwr Cynorthwyol;
- c) Creu un rôl Dirprwy Brif Weithredwr;
- ch) Dileu dwy rôl Pennaeth Swyddogaeth;
- d) Creu pum rôl Cyfarwyddwr newydd; a
- dd) Newid y llinellau adrodd ar gyfer rhai aelodau o'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth a Phenaethiaid Gwasanaeth.

2. RÔL CYFARWYDDWR LLE A LLESIANT CYMUNEDOL:

- 2.1 Yn dilyn ymadawriad y cyn Brif Weithredwr, penodwyd y Dirprwy Brif Weithredwr yn Brif Weithredwr a phenodwyd y Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol yn Ddirprwy Brif Weithredwr.
- 2.2 Ers mis Tachwedd 2019, mae rôl Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol wedi bod yn wag, er gwaethaf dwy ymgyrch hysbysebu allanol.
- 2.3 Yn dilyn yr ymgyrch hysbysebu aflwyddiannus gyntaf, mae dyletswyddau y Cyfarwyddwr wedi bod yn cael eu cyflawni gan ymgeiswyr mewnol a benodwyd yn "Bennaeth Gwasanaeth Dros Dro - Rheoleiddio a Datblygu Economaidd" [ar lefel is na rôl y Cyfarwyddwr] a swyddog a benodwyd i arwain ar Gynllunio Lle [gan ymgymryd â'r rôl honno yn ogystal â chyflawni tasgau eu swydd gyfredol]. Gwnaed y penodiadau hyn tan Ebrill 2020 yn y lle cyntaf ac fe'u hestynnwyd wedyn tan fis Rhagfyr 2020, er mwyn sicrhau parhad busnes a'r gwytnwch i ddelio â'r argyfwng pandemig, llacio'r cyfyngiadau a'r cyfnod adfer a'i effaith ar wasanaethau'r Cyngor a thrigolion Ynys Môn.

3. YSTYRIAETHAU WEDI HYNNY:

- 3.1 Mae argyfwng y pandemig wedi dangos bod yn rhaid i'r Cyngor fod â swyddogion â chymwysterau addas o fewn meysydd gwasanaeth penodol ar gyfer y dyfodol. Heb os, bydd canllawiau / rheoliadau ar gyfer denu cyllid a grantiau yn y dyfodol yn golygu y bydd yn rhaid i bob Awdurdod Lleol weithredu ac ymateb i'r agenda newid hinsawdd. Mae'r ymateb i'r coronafeirws hefyd wedi dangos yn glir bwysigrwydd cymwyseddau priodol ar gyfer y lefel hon o swyddi.
- 3.2 Mae cyfnod y pandemig hefyd wedi profi pwysigrwydd hanfodol gweithio gyda phartneriaid a chymunedau i adeiladu gwytnwch cymunedol i ddelio â gwahanol heriau ac, er mwyn gwneud hyn, mae angen amser digonol a rhesymol ar swyddogion i gyflawni'r gwaith. Mae angen capasiti digonol a theg / cytbwys ar draws yr holl wasanaethau i sicrhau gwytnwch CSYM yn y dyfodol o fewn yr haen uwch o reoli ac arweinyddiaeth.
- 3.3 Nid yw'n eglur pa mor hir y bydd y pandemig yn parhau. Heb os, ni fyddwn ni fel Cyngor yn dychwelyd i weithredu yn llawn fel y gwnaethom cyn-pandemic ac felly mae'n rhaid gwneud newidiadau er mwyn gweithredu yn y 'normal newydd' a thra ydym yn dal i fod yn y cyfnod argyfwng.
- 3.4 Er bod trefniadau dros dro wedi gweithio'n dda nid ydynt yn effeithiol yn y tymor hir. Mae gofyn gwneud penderfyniad mewn perthynas â rôl y Cyfarwyddwr a'r swyddi dros dro a grëwyd o ganlyniad i fethiant i recriwtio'n llwyddiannus i'r rôl honno.

4. PWYLLGOR PENODI:

- 4.1 O ganlyniad i'r ystyriaethau uchod, ac oherwydd bod y Cyngor wedi methu â llunio rhestr fer ar ôl hysbysebu'n allanol ddwy waith, cyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor Penodiadau ym mis Rhagfyr 2020 yn gofyn am ei argymhelliad mewn perthynas â'r ffordd orau ymlaen er mwyn llenwi gwagle yn uwch dîm rheoli'r Cyngor.
- 4.2 Fel Prif Weithredwr mynegais y farn (yn yr adroddiad) mai'r canlynol oedd yr opsiwn gorau: Dileu swydd y Cyfarwyddwr a phenodi un Pennaeth Gwasanaeth ar gyfer Rheoleiddio a Datblygu Economaidd. Byddai hyn yn golygu na fyddai'r llwyth gwaith sy'n gysylltiedig â'r Uwch Dîm yn bodoli. Yn ymarferol, byddai'r Dirprwy Brif Weithredwr yn arwain ar yr elfen hon o'r swydd yn yr Uwch Dîm. Felly byddai angen ystyried cefnogi rhai o ddyletswyddau'r Dirprwy - dan oruchwyliaeth y Dirprwy - a'u cysylltu â'r elfen Cynllunio blaëol y Cyfarwyddwr. Mae yna sawl opsiwn ond y symlaf yw creu swydd ychwanegol ar haen 9/10 a fyddai'n darparu capasiti a gwytnwch i'r strwythur, a chefnogi'r Dirprwy Brif Weithredwr a'r swydd newydd Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd.
- 4.3 Penderfynodd y Pwyllgor Penodi:
- Argymhell i'r Pwyllgor Gwaith, ac wedi hynny i'r Cyngor llawn, y dylid dileu'r swydd Cyfarwyddwr hon o Gyfansoddiad y Cyngor;
 - Creu rôl barhaol Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd ac i'r rôl hon gael ei hysbysebu'n allanol;
 - Sefydlu a hysbysebu'n allanol swydd newydd, sef Swyddog Strategaeth Gorfforaethol.

5. NEWIDIADAU Y GELLIR EU GWNEUD I'R CYFANSODDIAD HEB GYMERADWYAETH Y CYNGOR:

5.1 Yn unol â pharagraff 3.5.2.11 y Cyfansoddiad, “Bydd gan y Prif Weithredwr awdurdod i ddiwygio teitlau swyddi, a meysydd cyfrifoldeb yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth a'r Penaethiaid Gwasanaeth fel yr ystyrient yn angenrheidiol i gyflawni swyddogaethau, gweledigaeth a blaenoriaethau'r Cyngor ac o ganlyniad i ad-drefnu staff, mewn ymgynghoriad â'r Swyddog a.151, y Swyddog Monitro, y Pennaeth Proffesiwn AD a Thrawsnewid a'r Aelod(au) Portffolio perthnasol. Bydd unrhyw newidiadau o'r fath o fewn y gyllideb ac yn cydymffurfio â pholisïau a phrosesau AD y Cyngor ...”.

5.2 Yn unol â pharagraff 3.5.3.6.6 y Cyfansoddiad, mae gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro, awdurdod dirprwyol i: “adolygu a diweddarau Cyfansoddiad y Cyngor o bryd i'w gilydd, i gynnwys unrhyw newidiadau sy'n codi o ddeddfwriaeth ddiwygiedig, deddfwriaeth sy'n cymryd lle un arall neu ddeddfwriaeth newydd; unrhyw ailstrwythuro o'r sefydliad sydd eisoes wedi'i awdurdodi fel bo'r angen ac i gynnwys dirprwyaethau newydd i swyddogion, sef y Cyfarwyddwr/Pennaeth Gwasanaeth sydd â chyfrifoldeb am y gwasanaeth perthnasol, i gael awdurdod dirprwyedig llawn i gyflawni'r swyddogaeth ar ran y Cyngor, oni bai ei fod yn fater a neilltuwyd i'r Cyngor, y Pwyllgor Gwaith neu Bwyllgor”.

5.3 Yn unol â'r ddirprwyaeth ym mharagraff 3.5.2.11, mae gan y Prif Weithredwr yr awdurdod dirprwyedig felly i newid cyfrifoldebau'r UDA a'r Penaethiaid Gwasanaeth (yn amodol ar ymgynghoriad ayyb).

6. NEWIDIADAU I'R CYFANSODDIAD NA ELLIR OND EU GWNEUD AR ÔL I'R CYNGOR EU CYMERADWYO:

6.1 Mae'r Cyfansoddiad yn glir o dan baragraff 2.15.2.1 “Ni fydd y Cyngor llawn yn cymeradwyo newidiadau i'r Cyfansoddiad hyd oni fydd y Pwyllgor Gwaith wedi ystyried y cynnig.....”

6.2 Dyna yw sail yr adroddiad hwn - gofyn i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor llawn gymeradwyo strwythur diwygiedig y Cyngor.

6.3 Yn y strwythur blaenorol, roedd gradd Prif Weithredwr, ac yna'r Dirprwy Brif Weithredwr; ac wedi'u cynnwys gyda nhw yn yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth roedd pum Cyfarwyddwr [Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog a151; Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro; Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol; Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc; a'r Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol]. Roedd pedwar Pennaeth Gwasanaeth (nad oeddent ar yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth). (Gellir gweld hyn yn **Atodiad 1**.)

6.4 Yn y strwythur newydd a gynigir (**Atodiad 2**), mae rôl y Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol yn cael ei dileu (gan arwain at ddim ond pedwar Cyfarwyddwr ac felly mae gostyngiad yn yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth o saith i chwe aelod) ac mae rôl Pennaeth Gwasanaeth yn cael ei chreu [“Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd”] (gan arwain at gynnydd yn nifer y Penaethiaid Gwasanaeth o bedwar i bump).

6.5 Mae'r ddogfen sydd wedi ei chynnwys fel **Atodiad 2** yr adroddiad yma rhywfaint yn wahanol i'r Atodiad 2 oedd ynghlwm i'r adroddiad gyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 25 Ionawr. Mae'r strwythur yn parhau yr un peth, ond fod y wybodaeth sydd wedi chynnwys ar gyfer rôl Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol wedi ei haddasu er mwyn cyfleu fod y

Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol hefyd yn gyfrifol am faterion sy'n dod o fewn cyfrifoldebau'r Pennaeth Gwasanaeth: Plant a Theuluoedd, neu'r Pennaeth Gwasanaeth: Gwasanaethau Oedolion; a bod y Dirprwy Gyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol yn gyfrifol am y materion hynny sy'n dod o dan cyfrifoldebau'r Pennaeth Gwasanaeth arall h.y. os mai'r unigolyn sy'n Gyfarwyddwr sy'n arwain ar faterion Gwasanaethau Oedolion, bydd y Dirprwy Gyfarwyddwr yn arwain ar faterion Plant a Theuluoedd, ac yn y drefn arall.

7. ARGYMHELLIAD:

7.1 Bod y Cyngor llawn yn:

7.1.1 Nodi argymhellion y Pwyllgor Penodi a chadarnhau:

7.1.1.1 Dileu swydd Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol (swydd sydd hefyd wedi ei hadnabod fel Cyfarwyddwr Rheoleiddio a Datblygu Economaidd yn ystod y broses recriwtio ddiweddar) o Gyfansoddiad y Cyngor;

7.1.1.2 Creu rôl barhaol Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd ac i'r rôl hon gael ei hysbysebu'n allanol;

7.1.1.3 Sefydlu a hysbysebu'n allanol swydd newydd, sef Swyddog Strategaeth Gorfforaethol.

7.1.2 Cadarnhau cynnwys **Atodiad 2**, sy'n adlewyrchu'r diwygiadau uchod i strwythur y Cyngor, yng Nghyfansoddiad y Cyngor;

7.1.3 Cadarnhau ei fod yn cymeradwyo bod y Prif Weithredwr (yn dilyn ymgynghoriad), yn unol â'r awdurdod sydd wedi ei gynnwys yn rhan 3.5.2.11 o'r Cyfansoddiad, ac o ganlyniad i'r newid strwythurol uchod, yn rhannu'r meysydd cyfrifoldeb perthnasol ymhlith yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth a'r Penaethiaid Gwasanaeth, fel bo'r angen.

7.1.4 Cadarnhau ei fod yn cymeradwyo bod y Swyddog Monitro, yn unol â'r awdurdod sydd wedi ei gynnwys yn rhan 3.5.3.6.6 o'r Cyfansoddiad, yn diwygio'r Cyfansoddiad (gan gynnwys y cynllun dirprwyo i swyddogion) i adlewyrchu'r penderfyniadau a wnaed gan y Cyngor mewn perthynas â'r newid strwythurol uchod a dosbarthiad y cyfrifoldebau ymhlith yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth a'r Penaethiaid Gwasanaeth fel y gwnaed gan y Prif Weithredwr dan 7.1.3 uchod.

7.1.5 Cadarnhau ei fod yn cymeradwyo bod y Swyddog Monitro yn gwneud unrhyw newidiadau canlyniadol eraill i'r Cyfansoddiad i adlewyrchu'r argymhellion uchod.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd y rhesymau am eu gwrthod ac/neu am ddewis yr opsiwn hwn?

Gofynnir i'r Cyngor gymeradwyo'r argymhellion a wnaed gan y Pwyllgor Penodi ar 18 Rhagfyr 2020 ac fel yr amlinellwyd uchod.

Yr opsiwn arall a ystyriwyd gan y Pwyllgor Penodi oedd dileu swydd y Cyfarwyddwr perthnasol a phenodi 2 Bennaeth Gwasanaeth i gymryd y cyfrifoldebau drosodd. Mae'r opsiwn hwn yn ddrutach [Cyfanswm costau dau Bennaeth Gwasanaeth yw £211,479 gan adael diffyg felly o £58,251]. Oherwydd hynny, ynghyd ag anfanteision eraill a nodwyd yn yr adroddiad a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Penodi, penderfynodd y Pwyllgor wrthod yr opsiwn hwn.

Cyflwynir yr adroddiad hwn i'r Cyngor gymeradwyo:

- gwneud newidiadau i'r strwythur uwch reoli gan gynnwys:
 - o dileu swydd y Cyfarwyddwr perthnasol; a
 - o creu rôl barhaol Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd a
- diwygio'r Cyfansoddiad I adlewyrchu'r newidiadau hynny.

Mae gan y Prif Weithredwr yr awdurdod dirprwyedig i newid teitlau swyddi a meysydd cyfrifoldeb. Tra bod rhai o'r newidiadau i'r strwythur staffio yn dod o fewn yr awdurdod dirprwyedig hwn - ac awdurdod dirprwyedig y Swyddog Monitro i ddiwygio'r Cyfansoddiad i adlewyrchu'r penderfyniadau hynny - mae yna newidiadau eraill y mae'n rhaid iddynt gael eu cymeradwyo gan y Cyngor.

Dylai'r Cyfansoddiad gael ei ddiweddarau i adlewyrchu strwythur diweddaedig y Cyngor.

C – Pam mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae'r Cyfansoddiad yn dweud o dan baragraff 2.15.2.1 "Ni fydd y Cyngor llawn yn cymeradwyo newidiadau i'r Cyfansoddiad hyd oni fydd y Pwyllgor Gwaith wedi ystyried y cynnig....."

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Amherthnasol

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Mae'r gyllideb gyfredol yn ariannu un swydd Cyfarwyddwr ar swm o £119,228 (yn cynnwys costau pensiwn ac ati).

Cyfanswm cost Pennaeth Gwasanaeth a swyddog gradd 9 yw £165,182

Mae swm o £34,000 ar ôl yn y gyllideb ar gyfer y Penaethiaid Gwasanaeth a'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn dilyn yr ailstrwythuro yn 2019 (y cyfeirir ato ym mharagraff 1 (Cefndir) uchod).

Mae yna ddiffyg felly o £11,954 rhwng cyllido rôl y Cyfarwyddwr ac ariannu'r ddwy rôl newydd.

Mae newidiadau strwythurol wedi eu gwneud i'r uwch dîm rheoli mewn blynyddoedd blaenorol ac mae'r rhain wedi creu arbedion:

2014/15	£138,000(ailstrwythuro Penaethiaid Gwasanaeth)
2015/16	£300,000(ailstrwythuro'r Uwch Dîm)
2018/19	£45,000 (ar ôl yn sgil cyfuno swyddi Penaethiaid Gwasanaeth)

Ar y sail hon felly, er bod diffyg o ganlyniad i'r newid hwn, erys arbediad cyffredinol yn seiliedig ar ffigyrau 2015/16.

Mae'n debygol na fydd yr apwyntiadau yn cael eu gwneud nes ar ôl 1 Ebrill 2021. Ar sail hyn felly, bydd y gwir gost ar gyfer 2021/2022 yn llai na'r hyn sydd wedi ei nodi o fewn y gyllideb ar gyfer y Penaethiaid Gwasanaeth a'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth.

Os bydd angen cyllideb ychwanegol ar gyfer 2021/2022, bydd yr arian yma yn dod allan o arian wrth gefn a bydd angen diwygio cyllideb 2022/2023 fel bo'r angen fel rhan o'r broses arferol o osod

y gyllideb.

E – Effaith ar Genedlaethau'r Dyfodol (os yn berthnasol)		
1	Sut mae'r penderfyniad yma'n effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys	Bydd y penderfyniad hwn yn golygu y bydd gan y Cyngor swyddogion â chymwysterau addas i gyflawni rolau allweddol. Bydd hyn yn sicrhau y bydd gan y Cyngor y capasiti a'r arbenigedd mewnol i arwain yn y meysydd Datblygu Economaidd a Rheoleiddio. Mae'r rhain yn elfennau sy'n hollbwysig i'r amcanion sydd wedi'u cynnwys yng Nghynllun pum mlynedd y Cyngor. Bydd gwaith a wneir gan y swyddogion yn y rolau hyn yn gwella bywydau a chyfleoedd cenedlaethau'r dyfodol.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhragwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod i'r dyfodol. Os felly, sut:-	Na, nid yn uniongyrchol ond bydd yr argymhelliad yn cyfateb i arbediad o'i gymharu â'r datrysiadau amgen megis creu dwy swydd Pennaeth Gwasanaeth newydd
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn, os felly, rhowch wybod gyda phwy-	Nac ydym gan na fyddai capasiti ychwanegol
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae'u rhan yn drafftio'r ffordd hon ymlaen? Esboniwch sut:-	Naddo
5	Nodwch effeithiau'r penderfyniad hwn ar yr agenda cydraddoldeb ac iaith Gymraeg	Dim gan fod y cynnig yn golygu recriwtio yn unol â Pholisiau Cydraddoldeb a Iaith Gymraeg y Cyngor

DD - Gyda phwy yr ymgynghorwyd?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Sylwadau wedi eu cynnwys yn yr adroddiad
2	Cyllid / Swyddog Adran 151 (gorfodol)	Sylwadau wedi eu cynnwys yn yr adroddiad
3	Swyddog Cyfreithiol / Monitro (gorfodol)	Drafftwyd yr adroddiad ar gyfarwyddyd y Prif Weithredwr ac mae'n cadarnhau bod y broses yn cyd-fynd â gofynion y Cyfansoddiad.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Sylwadau wedi eu cynnwys yn yr adroddiad
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth (TG)	
7	Caffael	
8	Sgriwti	
9	Aelodau Lleol	

F - Atodiadau:

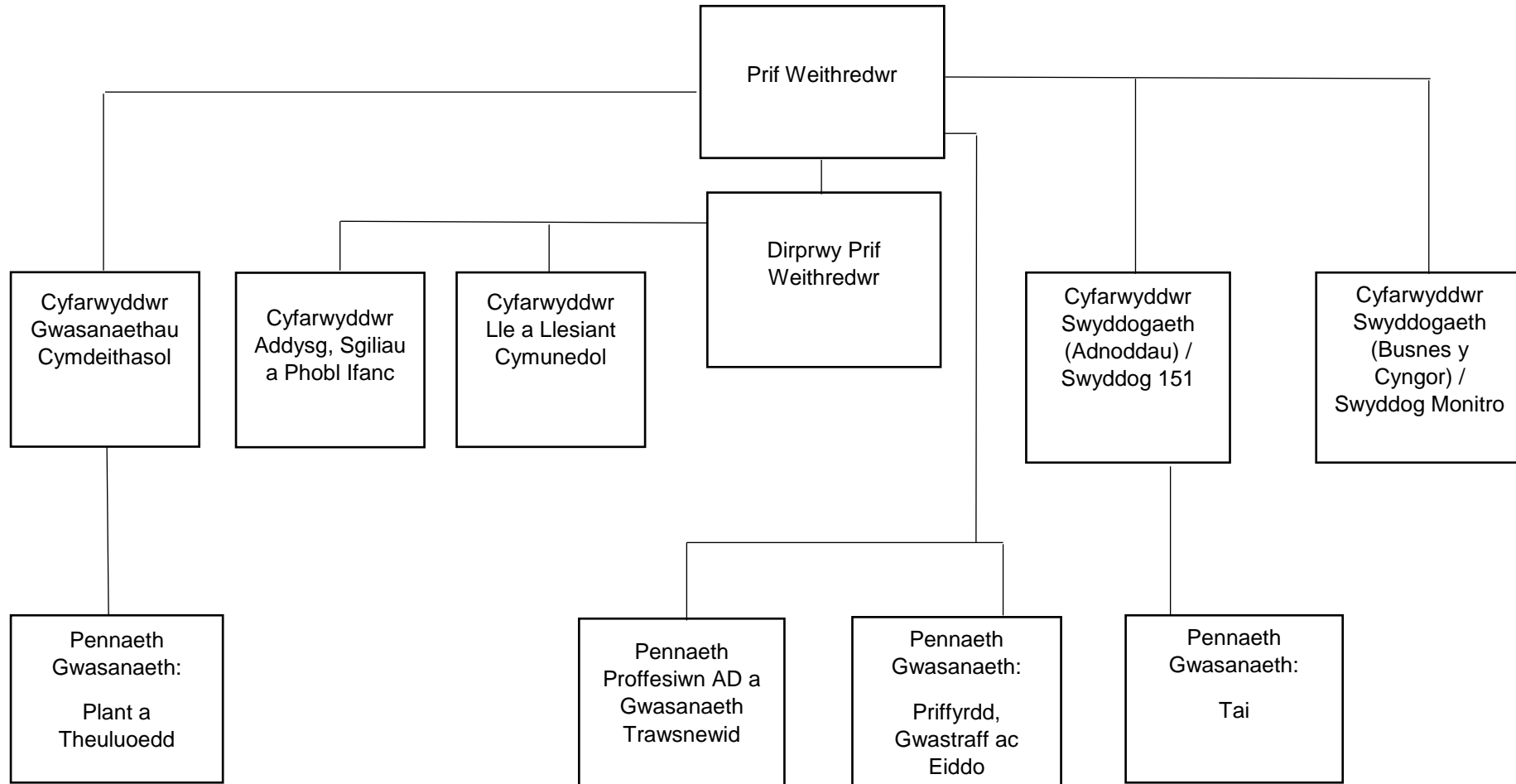
Atodiad 1 Strwythur Cyfredol yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth - i'w dynnu o'r Cyfansoddiad
Atodiad 2 Strwythur Arfaethedig yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth - i'w gynnwys yn y Cyfansoddiad

FF - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

--

Cyngor Sir Ynys Môn

Strwythur yr Uwch Dîm Rheoli / Penaethiaid Gwasanaeth

Cyngor Sir Ynys Môn

Strwythur yr Uwch Dîm Rheoli / Penaethiaid Gwasanaeth

